

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De exhortatione & admonitione facienda sponso & sponsæ per
sacerdotem, & de forma contrahendi matrimonium, & eius benedictione
ante missam, in missa, & post missam. c. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

fit.) Quibus temporibus licet possit contrahi matrimonium per
verba de presenti et semper et omni tpe, etiam quadragesimali
non licet tamen traducere uxorem, vel solemnizare nuptias,
vel eam carnaliter cognoscere. Et contrahentes peccarent
mortaliter. ¶ Aliud impedimentum est Interdictum ecclesie;
quod ab ecclesia et causa rationabili interdicitur alicui contrahere
matrimonium cum aliqua. Et ista duo ultima impediunt ma-
trimonium contrahendum, sed non dirimunt contractum. De
clan. despon. c. Cum in bibraio. unde ver.

Ecclesie vetitum, nec non tempus feriarum.

Impediunt fieri: permittunt facta teneri.

Hec impedimenta strictim et brevissime in substantia hic
posita sunt, quantum fieri potuit. Sed qui ea diffusius videre, et
intelligere voluerit, legat Summam confessorum Pisanae, An-
gelicam, Siluestrinam, Tabienam, et Kosellam, et alias summas
casuum conscientie.

**De exhortatione et admonitione facienda sponso et sponsae per
sacerdotem: et de forma contrahendi matrimonium, et eius be-
nedictione. Cap. 4.**

Istante autem nuptiarum cele-
bratione, faciende sunt orationes,
et maxime in missa: et est dicen-
da missa de Spiritu sancto cum oratione
de beata Virgine, et alia oratione:
quae incipit: Deus per quem mulier
iungit viro etc. ut in missali: et hor-
tandi sunt sponsus et sponsa ad sa-
cramentale et confessionem: et ea sunt

instruendi qualiter in matrimonio vivere debeant: et quod cum omni honestate
actu coniugii exerceant: considerantes quod inter eos est sa-
cramentum sanctae matris ecclesiae: quod est honeste exercendum: iuxta
dictum beati Pauli apostoli primo ad Thessalonicenses c. 4. Unusquisque
vestrum sciat vas suum possidere in sanctificatione, et honore, non
in passione desiderii, sicut gentes quae ignorant deum: quoniam deus
non vocavit vos in immunditia, sed in sanctificatione. Hoc autem fiet,
si in actu matrimonii procedet non sicut equus et mulier, sed sicut

psong

Ordo matrimonium contrahendi

psone Deum timentes, et sacrum matrimonii honorantes, v. n. h. ex
ardore libidinis, s. c. a. pl. suscipiende, debiti redendi cōforti,
sicut tenent: nec tali actu coniugii vtant mō debito, et i vase cō-
sueto, et tactibus immundis, vt pluries actum ipsius exercere pos-
sint, vel vt habeant maiore delectationē: nec vtant calidis ciba-
rijs et potibus, et pl. ad hoc tētent: nec vir ab utat v. roze extra
vas debitum: q. a. i. oib. supradictis peccarēt. Itē q. tpe mēstrui
nō veniāt, q. cēt mortale. Itē q. conent honore magnas fe-
stivitates et p. Dei honore nō vt i. coniugio, et s. i. dieb. ieiunio-
rum, et p. cessionum, et p. triduum a. n. et p. triduum post sumptio-
nē sacre cōmōnis. Si igit. hōeste Matrimonium exerceuerint, de
illis bona dabit: et prosperabuntur: et bonos filios generabunt: et
diu viuēt cum letitia ismūl: et vitā eternā eis pcedet dñs De-
us. Itaq. sacerdos d. talib. eos sapiēter et discrete moneat, vt
Deū timere discāt: et cum pace et fidelitate alter alteri amorē et
fidē seruet. Bonū etiā esset, si a. n. nuptiarū ptractionem sacrum
Eucharistie sumerent: vt muniti tali viatico cum maiori gra-
sacrum ipsius p. traherent: q. (s. doctores) si alter eorū, vel ambo
essēt i. peccato mortali p. trahēdo Matrimonium mortali peccarēt.
Assignata die, qua Matrimonium p. trahēdū est p. verba d. p. senti,
venientes ad ecclesiā spōsus et spōsa, qui sunt materia huius
sacri, et s. sacerdoti, p. sentantes, ei iuramentū p. sent, s. m. cōsue-
tudinē quārundā ecclesiarum, de p. trahēdo Matrimonium
s. m. ritum sancte Romanę ecclesie. Oportet aut. q. sponsis eta-
tem. 14. annorum: et spōsa. 12. excedāt si cōsensus valere debet:
alias nihil fit, nec est Matrimonium. Prestito iuramēto sacerdos
indut. suppelliceo cum stola interrogat v. trunq. i. hunc mo-
dum: Ego ex parte Dei, et p. iuramentum qd fecistis, m. do vō-
bis, quatenus mihi dicātis, si habetis aliqd. impedimētū cano-
nicum, qd possit ipedire vos ab hac Matrimonio legitime cō-
trahendo, v. n. si estis cōsanguinei, vel affines vsq. ad quartum
gradum inclusivē: et si aliqs. vestrū cū aliqua p. sona cōtraxerit
p. verba de p. senti. Si habetis votum religionē intr. di, vel votum
castitatis, vel alia impedimēta canonica. *vt supra.* Quibus s. m.
gularim respondentibus, q. nō, sacerdos p. nunciet verba, que
sunt forma huius sacramēti cum cōsensu v. trusq. de quo p. senti
specialiter eos moneat, q. si desit nihil o. i. no agit: et dicat spōsa.
quod q. Dñe

quod q.

Ordo matrimonii contrahendi.

31

Dñe **M.** placet vobis accipere dñas **M.** in vestrá legitimá sponsam p verba de pñenti: sicut pcepit scá Romana & apostolica ecclesia: **Quo dicente,** Placet dñe, **Sacerdos dicit sponsę.** **D**ña **M.** placet vobis accipere dñm **M.** in vestrá legitimá sponsum p verba de pñenti: sicut pcepit sacrosctá Romana & aplica ecclesia: **Et illa dicente,** **D**ñe placet mihi, **Sacerdos ponat manũ dextera spõsi sup dextera ipõsę: & supponat stolã in modum crucis sup cõplicatas dexteras vtriusq;: & dicat.** Et ego cõiungo vos in matrimoniu. **Et signũ crucis sup vtrũq; faciat, dicẽs.** In noie pa **† tris,** & n̄ **† li,** & sp̄s **† sancti.** Amẽ. vel alijs vtatur verbis, iuxta receptũ vniuscuiusq; pñcie ritus. **Et aspergat aq̄ bñdicta dicẽs.** Per aq̄ bñdite aspersione det vobis ops deus suam gratiã & benedictionẽ. **Quo dicto sacerdos benedicit arras in hunc modũ.** **R.** Adiutorius nostrum in noie dñi. **R.** Qui fecit celũ & terram. **R.** Sit nomẽ dñi bñdictũ. **R.** Ex hoc nunc & vsq; in seculũ. **R.** Dñe exaudi orõnẽ meã. **R.** Et clamor meũ ad te veniat. **R.** Dñs vobiscũ. **R.** Et cũ spũ tuo. **Oremus.** **O**mnis benedic Domine has arras, quas hodie tradidit famulus tuus **M.** in manũ ancillę tuę, dilectę sponsę suę **M.** quem admodum benedixisti Abraham cum Sara, Isaac cum Rebecca, Jacob cum Raphael, dona super eos gratiã tuę benedictionis abundantiã rerũ, & constantiam operum: sicut crescit rosa in Jericho plantata: & te dñm nostrum Iesum xpm tuncat & adorent in secula seculorum. **R.** Amen. **Oremus.** **O**ratio.

Omnis deus, ops pater: qui in similitudine sc̄ti connubij Isaac cũ Rebecca p intercessionẽ arrarũ Abrahę famuli tui copulari iussisti, vt oblatione munerũ numerositas cresceret filiorũ: q̄s aipotentiã tuã: vt harũ oblatione arrarũ, quas hodie hic famulus tuus **M.** dilectę sponsę suę **M.** offerre procurat: sanctificator accedas: eosq; cũ suis munerib; ppitius bñ **†** dicas: quaten; tua benedictione protecti, & vinculo tuę liberationis cõneri, gaudeãt se feliciter cũ tuis fidelibus perenniter mãcipari. **Per Christum dñm nr̄m,** **R.** Amen. **Aspergantur arrę aqua benedicta: postea bñdicate annullũ.** **¶ Bñdictio annulli.** **¶** **A**diutoriu n̄r̄ in noie dñi. **R.** Qui fecit celũ & terrã. **R.** Dñe exau. **R.** Et cla. **R.** Dñs vob. **R.** Et cũ spi. **Oremus.** **O**mnis **R.** **E**ne **†** dic, q̄sumus dñe, annullum hunc, quem nos in tuo nomine

Benedictio annuli sponse

nomine bene ✠ dicimus : vt qui cum portauerint in tua pace
confistant : et in tua voluntate permaneant : et in amore tuo vi-
uant et senescant : et multiplicentur in longitudine dierum. Per
Christum dominum nostrum. **R.** Amen. **Oremus.**

Queator et preseruator humani generis : dato que gratie spiritualis : que die
tor eterne salutis : tu domine emittere digneris spiritum sanctum tuum
paracletum de celis : et tuam sanctam benedictionem super hunc annulum :
vt estis pariter armati virtute celesti , magis protectione defensi , bene
✠ dictionis tue munus percipiat in vita eterna. Per. **R.** Amē.
Et aspergat sacerdos annulum aqua benedicta. Postea sponsus
accipiat annulum de manu sacerdotis : et ponat eum in dextera ma-
nu sponse in digito quarto. Sannulari, dices. In nomine patris , et filii,
et spiritus sancti. Amē. **Quo peracto sacerdos legat preces sequentes.**

Quando deus virtuti tue confirma hoc deus , que operatus
es in nobis : a templo sancto tuo , quod est in hierusalem , tibi offer-
rent reges munera. Increpanda feras ariditatis , congregatio tauro-
rum in vaccis populorum , vt excludant eos , qui probati sunt argen-
to. Gloria patri . etc. Kyrie eleison . Christe eleison . Kyrie eleison .
Pater noster . Et ne nos in . **R.** Saluum fac seruum tuum et an-
cillam tuam . **R.** Deus meus sperantes in te . **R.** Mitte eis domine
auxilium de sancto . **R.** Et de sion tuere eos . **R.** Esto ei domine tur-
ris fortitudinis . **R.** A facie inimici . **R.** Domine exaudi orationem .
R. Et clamor . **R.** Dominus vobiscum . **R.** Et cum spir . **Oremus.**

O Deus Abraham , Deus Isaac , Deus Jacob , bene ✠ dic
adolescentes istos : et semina semen vite eterne in mentibus
eorum , vt quequid pro utilitate didicerint , hoc facere cupiant . Per
dominum nostrum Iesum Christum filium tuum , recuperatorem nos-
trum , qui tecum vivit et regnat in unita . etc. **Oremus.**

Bene ✠ dic domine et respice de celis super hanc coniunctio-
nem : et sicut misisti sanctum Angelum tuum Raphaelis pa-
triscum ad Tobiam et Saram filias Raguelis : ita digneris do-
mine mittere benedictionem tuam super hos adolescentes : vt
in tua benedictione permaneant , in tua voluntate persistant : in
tuo amore vivant et senescant : et multiplicentur in longitudine
dierum . Per Christum dominum nostrum . **R.** Amen. **Oremus.**

Bene ✠ dicere dignare domine , que hunc famulum tuum , et hanc fa-
mulam tuam : vt in nomine tuo crescant et conferuentur : atque omnibus die-
bus

b^o tibi fuit: quaten^o m^odi pacto termino, tibi sine macula valeat adherere. Per xpm. **R.** Amē. **Postea dicat sacerdos ps.**

Beatissimi omnes qui timent dñm: qui ambulant in vijs eius. **L**abores manuum tuarum, quia manducabis: beatus es et bene tibi erit. **V**roz tua sicut vitis abundas, in lateribus domus tue. **R**ilij tui sicut novelle oliuaruz, in circuitu mense tue.

Ecce sic benedicetur homo, qui timet dominum. **B**enedicat tibi dominus ex lion: et videas bona Hierusalem omnibus diebus vite tue. **E**t videas filios filiorum tuorum: pacem super Israel. **G**loria pa. **H**yrrie eleison. **C**hriste eleison. **H**yrrie eleison.

Pater n^r. **Et ob oibus presentibus Et ne nos.** **R.** Saluus fac suū tuū et ancillā tuā. **R.** De^o meus spātes in te. **V.** Dñe exau. **R.** Et clamor. **R.** Dñs vobiscū. **R.** Et cum spi. **Oremus.** **Dic.**

Omnipotens sempiternus deus: qui primos parentes nostros Adam et Euz suā virtute creavit, et in societate sancta copulavit: ipse corda et corpora vestra sancti faciet, et benedicat: atq; in societate et amore vere dilectionis coniungat. **P**er Christum dominum nostrum. **R.** Amen. **Oremus.** **Oratio.**

Bene dicat vos deus: et custodiat vos Iesus Christus: ostendat faciem suam in vobis: et misereatur vestri. **C**onvertat dominus vultum suum ad vos: et det vobis pacem et

Isanitatem corporis et anime. **Amen.** **A**mpliat vos xps oī hūndictione spūali i remissionē pccōrū: ut habeatis vitā eternā, et vivatis in secula seculorū. **R.** Amen.

Et bñdictio dei omnipotentis, pa tris, et filij, et spiritus sancti, descendat sup vos: et maneat semp. **Amen.** **Postea dicat**

missa, ut in missali vsque ad Pater n^r inclusivē. Et post Pater n^r, dicitur Per aīa scla sctozum, Et rñso Amen, anteq; dicatur Pater n^r. Sacerdos collocata hostia cōsecrata sup patenā positā sup calicem, et cooperta corporali, vertit se ad sponsū et spōsā coraz altari: genuflexos, ita q; spōsa sit a sinistris spōsi: et vbi cōsuevit, cooperit spatulas vin et caput mulieris cū eodē velo ad eremptum Rebecce, que viso Isaac cooperuit se. **Gene. 24. Et de hoc habetur. 30. q. 5. capitu. Femine. et capitu. Nec illud, dicit. In noīe patris, et filij, et spūs sancti. Amē. R. Saluos fac seruos tuos. **R.** Deus meus sperantes in te. **V.** Ostende eis dñe misericordiā tuā. **R.** Et salutare tuū da eis. **R.** Mitte eis**

eis dñe auxiliū de sc̄to. **R.** Et de s̄o tuere eos. **V.** Dñe exau. **R.**
Et clamor. **V.** Dñs vobiscū. **R.** Et cū spū tuo. Oremus. **O.**

Propterea dñe supplicatiōib⁹ nr̄is: et institutis tuis, q̄ p̄pa
gatioñe humani ḡnis ordinasti, benignius assiste, vt q̄d te
authore iūgit, te auxiliāte feruet. per.

seculorum. **R.** Amen.

O Ere dignum, et iustum est: equum et salutare. Nos tibi
semper

ſemper ⁊ vbiqꝫ gratias agere, domine ſancte, pater omni-

potens: eterne deus. Qui poteſtate virtutis tuꝝ de nullo

cũcta feciſti: qui diſpoſitiſ vniuerſitatis exordijs homini ad

imaginem dei facti i deo inſeparabile mulieris adiutorium

condidiſti: vt femineo corpori de virili dares carne princi-

pium: docens quod deo placuiſſet inſtitui, nunqꝫ licere diſ-

ſtingi. Deus q̄ tã excellenti myſterio cõingalẽ copulã cõſe-
crafti:

Benedictio sponsæ

22

crastini ut Christi & ecclesie sacramentū presignares in sede-

re nuptiarū: Deus per quē mulier iungitur viro: & societas

principaliter ordinata bene * dictione donatur: quę sola

nec per originalis peccati penā, nec p̄ diluuij est ablata sen-

tentiā. Respice propitius super hanc famulā tuā: quę mari-

tali iungenda cōsortio, tua se expetit p̄tectione muniri. Sit

in ea iugū dilecti onis & pacis: fidelis & casta nubat in Christi

scilicet

sto: imitatrixq; sanctarum permaneat coniugū. Sit amanda
bilis vt Rachel viro suo: sapiens vt Rebecca: dōgena et fi-
delis vt Sarra. Nihil in ea exactibus suis ille author p̄uari-
cationis vsurpet: nexa fidei mandatisq; permaneat: vni
thoro iuncta cōtactus illicitos fugiat: munit infirmitatē
suam robore disciplinę. Sit verecundia grauis: pudore ve-
nerabilis: doctrinis celestibus erudita. Sit secūda in sobri-
le: sit

Benedictio sponsæ

le: sit probata et innocens: et ad beatorum requiem, atque ad cele

stia regnauerunt. Et videat filios filiorum suorum usque ad

tertia et quarta generatione: et ad optatam perveniat senectutem.

Cum sic sacerdos inuenit vocem, si benedictionem cantauit, et dicat plene, ita ut ab assistantibus audiri possit. Per eundem dominum nostrum Iesum Christum filium tuum. Qui tecum uiuit et regnat in unitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen. *Postea dicat in tono lectionis.*

Omnipotens omnipotens Deum, qui ad multiplicandam humani generis plenam benedictionis sue gratiam largiri dignatus es, fratres charissimi: et deprecemur, ut hos famulos suos. Per quos ad conjugalem copulam ipse prelegit, ipse custodiat. Amen.

Et eis sensus pacificos, pares animos, mores inuitos charitate coniunctos. *Responsorium:* Amen.

Abeant quoque optatas suo munere soboles: quas sicut donum ipsius tribuit, ita benedictionem consequatur: ut hi famuli tui in omni eidem cordis humilitate deseruiant, a quo se redemptos ac dicatos esse non dubitant. Per eundem Christum dominum nostrum. Amen. *Quibus peractis sacerdos ad altare conuersus dicit Pax domini etc. Postea datur pax sponsæ: et ipse dat eam sponsæ: et missa terminatur. Et optata missa sacerdos, ubi consuevit, benedicit panem et uinum, dicens.*

Adiutoriū nōm in nomine domini. *Qui fecit celum et terram. Oramus.*

Bene dicit dominus creator ista panis et uini, sicut benedixit dicitur quod panes in deserto: ut omnes gustantes ex ea, tam anime quam corporis recipiant sanitatem. Per Christum dominum nostrum. Amen.

Deinde

Deinde in altari frangat panē, et det vnā partē sponso, et aliam sponse, et sic enā de vino: et postea aspergantur a quā benedicta. Deinde sacerdos ponit manus super capita amboꝝū primo viri, et postea mulieris, dicens. In noīe patris, et filij, et spiritūs sancti amen. Et eleuatis manibus et extēsis sup̄ capita eozū dicit.

O Deus Abrahā, De⁹ Isaac, de⁹ Jacob: ipse sit vobiscū: et ipse vos coniugat, impleatq; bñ dictionē suā in vobis. Amen.

Bene ⁊ dicat vos omnipotēs Deus onis eloquio: et cor vestruz sincerū amoris copulet netū perpetuo. **R.** Amen.

Eloquatur rerū presentū copijs, fructificetis recenter in filijs, gaudeatis perēniter cum fidelibus amicis. **R.** Amen.

Tribuat dñs vobis parētibus dona perennia: presentia tēpora feliciter dilatet: et sētatis gaudia sēpiterna. **R.** Amen.

Theus qui vnum trinūque possidet nomen, et gloriatur Deus, benedicat vos in secula seculozū. **R.** Amen.

O quod ipse vobis prestare dignetur, cui est honor et imperium in secula seculozū. Amen. **Oratio.**

Omnis Deus op̄s bñ dicat vos: ipse vos cōiugat, impleatq; bñ dictionē suā in vobis: et videatis filios filiorū vestroz vsq; in tertiā et quartā generationē et progeniē: et ad optatā perueniatis senectutem. Per dñz.

Tunc sacerdos iterū tangat capita vtriusq; primo viri et postea mulieris: et dicat.

O Deus Abrahā, Deus Isaac, De⁹ Jacob, emitte bñ dictionē tuā sup̄ nubentes istos: et semina semēn vite eterne in mētibus eoz: vt qcquid de utilitate sua didicerint, hoc facere cupiat.

Per Iesum Ch̄m recuperatōre oīz fidelū: q̄ eū te eterno patre et spū sc̄to viuūt et regnat Deus: p̄ oīa scla seclōz. **R.** Amen. Et bñdictio Dei omnipotētis, patris, et filij, et spūs sc̄i descēdat et maneat sup̄ vos: et angelus Dñi bonus custodiat vos semp.

R. Amen. Postea sacerdos dicit Euangeliū sc̄i Joānis. In principi pio. 89.

Quo dicto auferat vellū ab eis, et dicit Ambulate in pace.

Sup̄scripta bñdictio nō est faciēda, qñ alter p̄trahētū i alio m̄monio suū bñdicit, imo sacerdos bñdicens secūdas nuptias est suspēsus, et ad Papā mittēdus, ex r̄a de secūdis nuptijs, cap.

Capellanus. Sc̄us tñ Thomas tenet q̄ qñ virgo cōtrahit cum viro, q̄ alia habuerat vxorē, q̄ bñdici debet, et est eōis doctorū opinio hoc esse seruādū, vbi ea est p̄sentido, q̄ vero in locis, lq̄

E 3 bus id

Primus ingressus sponsę in ecclesiam post nuptias
bus id fieri nõ pficiunt. hoc faceret. incurreret penam dicti Cap.
Capellanus. Cũ autē he nuptię bñdicēde sunt. seruat hieritus.
Bñdicunt Arre. & veniūt ambo. & genuflectūt añ altare. & mis-
sa dī vñs a par dñi exclusiue. & velant ambo vt sup. & sacerdos
dicit **In noie pñs. &c. vt sup. & vt sup. i singulari numero. &**
genere feminino. Oratio. Propitiare cuz pfatioe pze dicta. & oio.
Orem⁹ oipotentē Deū. gad multiplicādā. dē i singulari hume-
ro. & i genere feminino. Postea finita missa dicat ozones. vt sup.
ponēdo manū solū sup caput spōsę. & faciat reliqua oia. vt sup.
C De ingressu spōsę in ecclesiaz octauo die post benedictionē
faciēdo. vbi cōsuevit. cap. 5. **C** In aliqb⁹ ecclesijs pficiunt octa-
uo die post bñdictionē spōsa ingredi ecclesiā. qđ vulgo dicitur.
Intrare in sancta. Et tñc sacerdos indutus suppelliceo & stola.
sit in ostio ecclesię. & adueniēte spōsa dicat. **Adiuutorium nřm**
in nomine dñi. ps Deus misereat. totū cū Gloria pa. f. 3. 7. & po-
stea subiūgat ps. **Beati oēs. totū sñr cū** Gloria pa. f. 3. 7. **Kyrie**
eleif. Chie eleif. Kyrie eleif. P In. Et ne nos. Sed libe. **R.** Sal-
uā fac ancillā tuā. **R.** Deus meus speratē in te. **R.** Nihil profi-
ciat inimicus in ea. **R.** Et filius iniquitatis nõ apponat nocere ei.
R. Esto ei dñe turris fortitudinis. **R.** A facie inimici. **R.** Dñe
exaudi. **R.** Et clamor. **R.** Dñs vob. **R.** Et cū spi. **Orem⁹. Oratio.**
Omnipotēs sempiternę De⁹. creator celi & terre: qđ oia de
nihilō creasti: qđe Adā protoplastū de limo terre forma-
sti: & Enā illi tñ adiuutoriū dedisti: & bñdixisti eis. dicens. Crescite
& multiplicamini & replete terrā: ne respicias ad pcā nřa. sed ad
fidē ecclesię tuę: & bene * dicere digneris hāc famulā tuā vna
cū marito suo: & da ei fecunditatē sobolis. & de rore celi. atq; de
pinguedine terre abundantia: & benedic eis taz in domibus. qđ
in agris. & vbiq; in iumētis. & pecoribus. omniq; possessione eo-
rū benedic: & perduc eos in oī pietate. & castitate. & morū bone-
tate. & timore Dei ad vitā eternam. **Per Christū. Tunc iacet**
Idos tradat caput stolę spōsę. & ducēs eaz in ecclesiā. dicat.
Ingrederē in domū dei: & adora filiz virginis: qđ tibi fecū-
ditatem prolis tribuere dignet: ipsum in quaz oñm nřm Jesum
Chm mediatorē Dei & hoīum: qui cuz patre & spiritu scōsēle-
uit & regnat Deus in secula seclorum. R. Amen. **Postea sacerdos**
cciebrēt. & sponsa audiat missam ch cādela accensa in manibus.
Et finita